

Cechy liści

<http://www.farmakognozja.farmacja.pl/>

©Mariusz Panczyk, Łukasz Ejsmont 2014

Nazwa surowca	Związki czynne	Działanie	St.	Cechy morfologiczne	Cechy anatomiczne
Althaeae folium	Śluz (kwas galakturonowy, galaktoza, glukoza) Flawonoidy Olejki eteryczne	Syropy p-kaszlowe osłaniająco zmiękczejaco	U	Obustronnie międko, jedwabieście owłosiony.	Szparki anizocytyczne Włoski krzaczkowate Komórki śluzowe Gruźły szczawianu
Belladonnae folium	<u>Alkaloidy</u> (hioscyjamina, atropina, skopolamina, beladonna) Kumaryny (skopoletyna, umbeliferon) Flawonoidy	<u>Wykaz B</u> Rozkurczający Hamuje wydzielanie potu, soku żołądkowego	U	Dolna powierzchnia biało punktowana	Liść bifacjalny Włoski Solanaceae Szparki anizocytyczne Piasek szczawianu
Betulae folium	<u>Flawonoidy</u> (hiperozyd) Garbniki Trójterpeny Olejek eteryczny (tylko u młodych roślin)	Moczopędnie Saluretyczne Napotnie P-reumatycznie	N	Brunatno punktowany (brodawkowata) Podwójnie ząbkowany (brodawkowata) Pojedynczo ząbkowany (omszona)	Włoski tarczowate
Boldi folium	<u>Alkaloidy</u> (boldyna) Olejek eteryczny Flawonoid	Żółciopędne i żółciotwórcze Rozkurczowo Pobudzające trawienie	I	Jajowaty, zastrzony szczyt Brodawkowana górna powierzchnia Spód jasnieszy	Komórki olejkowe Brodawki z jedno kom. włoskami
Digitalis lanatae folium	<u>Glikozydy kardenolinowe</u> (lanatozydy) Saponiny Flawonoidy	<u>Wykaz B</u> Nasercowo Diuretycznie	U	Liść lancetowaty Równoległe unerwienie	Brak włosków! Brak szczawianu! Perełkowate zgrubienia ściany
Digitalis purpureae folium	<u>Glikozydy</u> (digitoksyna, purpureaglikozyd) Saponiny Flawonoidy	<u>Wykaz B</u> Nasercowo Diuretycznie	U	Liść jajowaty Bardziej owłosiony Rynienkowaty ogonek Unerwienie siatkowate	Włoski pischcelowate Brak szczawianu!
Farfarae folium	Śluz Garbniki Flawonoidy Gorycze Sterole Alkaloidy	Przeciwkaszlowo	N	Na obwodzie fioletowe ząbki Dolna pow. szarobiała owłosiona	Włoski bicowate Gruźły szczawianu

Ginkgonis folium	<u>Flawonoidy (ginkgetyna, bilobetyna)</u> Terpeny (ginkgolidy, bilobalid) Proantocjanidyny.	Poprawa krążenia mózgowego Wzmocnienie naczyń krwionośnych Przeciwmiażdżycowo	U	Dwuklapowa blaszka liścia Unerwienie wachlarzowate Góra ciemniejsza	Szparki anizocytyczne Gruźły szczawianu wapnia
Hyoscyami folium	Alkaloidy tropanowe(hioscyamina, skopolaminę)	Parasympatolityczne, Rozkurczowo Uspokajająco Miejscowo znieczulająco.		Liście jajowate. Brzeg blaszki gruboząbkowany lub zatokowrębny, szczyt zaostrowany. Nerw obustronnie uwypuklony.	Szparki anizocytyczne, Włoski Solanaceae Jedyńce, rzadziej piasek i gruzłami szczawianu wapnia.
Melissae folium	<u>Olejek eteryczny</u> (cytryl, cytronelal, geraniol, linalol) Garbniki Kwasy trójterpenowe Kwasy aromatyczne	Uspokajające, Zaburzenia trawienia,	U	Zapach cytrynowy (cytryl) Smak gorzkawy Liść żąbkowany	Szparki diacytyczne Włoski Labiatae Włoski stożkowe
Menthae piperitae folium	<u>Olejek eteryczny</u> (mentol, menton) Garbniki Flawonoidy Gorycze	Reguluje trawienie Wiatropędnie P-skurczowo Żółciopędnie Antyseptycznie P-bólwo.	U	Liść fioletowo-biały Nieznacznie owłosiony Zapach mentolowy Smak chłodzący	Szparki diacytyczne Włoski w zagłębieniach Labiatae
Menyanthidis folium	<u>Glikozydy</u> (loganina, foliamentina, mentafolina, swerozyd) Garbniki Kwasy fenolowe	Pobudza wydzielanie soków trawiennych, zwiększa łaknienie, wzmacnia.	N	Liść złożony (3 listki) Smak gorzki (gorycz 300) Zapach mentolowy	Miękisz powietrzny Jedyńce szczawianu
Plantaginis lanceolatae folium	<u>Glikozydy irydoidowe</u> (sukubina, katalpol) Garbniki Śluzu Fenolokwasy Flawonoidy	P-kaszlowo Antyseptycznie Przyspiesz gojenie ran P-zapalnie	N	Liść lancetowaty Unerwienie równoległe	Budowa izolateralna
Salviae officinalis folium	<u>Olejek eteryczny</u> (tujon, cyneol, kamfora, borneol, pinen) Garbniki katechinowe Trójterpeny Flawonoidy Gorycze (karnozol)	Odkazająco P-zapalnie P-potnie W nieżytach jelit	U	Liść srebrnoszary Obustronnie owłosiony Zapach aromatyczny (tujon) Smak gorzkawy	Szparki diacytyczne Włoski Labiatae
Sennae folium	<u>Antrazwiązki (głównie senozydy A, B, C, D)</u> Flawonoidy, śluzu i żywice.	Przeczyszczająco Żółciotwórczo	I	Listki krótkoogonkowe Lancetowate	Budowie izolateralna. Włoski szczecinkowate Szparki paracytyczne Gruźły i jedyńce

Stramonii folium	<u>Alkaloidy</u> (hioscyjamina, skopolamina) Garbniki Flawonoidy	<u>Wykaz B</u> Parasympatykolicznie P-skurczowo P-potnie	U	Pow. górna ciemnozielona, dolna jasnozielona. Liść zatokowo wcięty	Gruźły szczawianu Włoski Solanaceae Szparki anizocytyczne
Urticae folium	<u>Kwasy organiczne (mrówkowy, octowy)</u> Flawonoidy Witaminy Związki mineralne i sole krzemu.	Przeciweumatycznie Moczopędnie P-krwotocznie Witaminizująco	N	Unerwienie siatkowate. Górna strona liści ciemnozielona dolna powierzchnia blaszki jaśniejsza. Włoski parzące po obu stronach liścia.	Jednokomórkowe włoski parzące. Komórki skórki falistościenne, Szparki anomocytyczne. Cystolity, gruźły.
Uvae ursi folium	<u>Glikozydy fenolowe (arbutyna)</u> Garbniki Flawonoidy	Dezynfekująco na drogi moczowe Ściągające Moczopędnie	N	Górna część liścia jest ciemnozielona dolna jaśniejsza. Kształt liścia łopatkowaty lub odwrotnie jajowaty. Powierzchnia skórzasta, siatkowato unerwiona.	Liści bifacjalna. Szparki anomocytyczne. Jedyńce szczawianu wapnia.
Vitis idaeae folium	<u>Glikozydy fenolowe (arbutyna)</u> Hydrohinon Garbniki Flawonoidy	Dezynfekująco na drogi moczowe P-zapalnie Ściągające Moczopędnie	N	Liść jest eliptyczny Posiada krótki ogonek. Brzegi brzegi są podwinięte. Górna powierzchnia liścia jest ciemnozielona, dolna jaśniejsza, brunatno punktowana.	Liść bifacjalny. Komórki skórki są faliste. Aparaty szparkowe tylko na dolnej powierzchni liścia. Na dolnej powierzchni liści wielokomórkowe włoski gruczołowe - maczugowate.

©Mariusz Panczyk, Łukasz Ejsmont 2014

U - surowiec pozyskiwany z upraw

N - surowiec pozyskiwany ze stanowisk naturalnych

I – surowiec importowany

P-..... - Przeciw..... (np.; przeciwzapalnie)